

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Zbigniew Strus (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi Z. P.

o wznowienie postępowania w sprawie I ACa (...)

z powództwa Z. P.

przeciwko Uniwersytetowi Medycznemu w Ł., E. Ż. i W. G.

o ochronę dóbr osobistych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 lutego 2005 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 6 października 2004 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu sprawy o ochronę dóbr osobistych - w przedmiocie wniosków powoda:

a/ o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w sprawie I ACa (...);

b/ o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie tego Sądu z 18 grudnia 2003 r. sygn. I ACa (...) odrzucające skargę o wznowienie postępowania, o której mowa w punkcie „a”, postanowieniem z 6 października 2004 r. orzekł:

1. odrzucił wniosek oznaczony literą „a”;
2. oddalił wniosek oznaczony literą „b”;
3. odrzucił zażalenie powoda na postanowienie wskazane pod literą „b”.

W uzasadnieniu przedstawił następujące fakty:

Postanowieniem z 18 grudnia 2003 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego wyrokiem z 6 marca 2002 r. a postanowieniem z 4 lutego 2004 r. odrzucił zażalenie na wymienione postanowienie.

Pełnomocnik skarżącego złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania oraz o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi. Rozpoznając wniosek oznaczony literą „a”, Sąd Apelacyjny wskazał, że wniosek ten należało złożyć razem ze skargą o wznowienie, tj. 23.X.2003 r. Przyjmując nawet, że o uchybieniu terminu do wniesienia skargi o wznowienie powód dowiedział się dopiero z uzasadnienia postanowienia z 18 grudnia 2003 r. doręczonego 5 stycznia 2004 r., to złożenie wniosku o przywrócenie terminu w dniu 30 stycznia 2004 r. (wraz z niedopuszczalną kasacją) było spóźnione. Dlatego wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania podlegał odrzuceniu na podstawie art. 171 k.p.c.

Odnośnie do wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia Sąd Apelacyjny oddalając go wskazał, że rodzaj środka odwoławczego przysługującego na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania – wbrew odmiennym wywodom skarżącego - nie budzi wątpliwości, wobec tego spóźnione jego wniesienie nie może być usprawiedliwione. Gdyby hipotetycznie, a wbrew dowodom doręczenia odpisu postanowienia - przyjąć, że powoda nie pouczone o rodzaju środka zaskarżenia, to obowiązkiem profesjonalnego pełnomocnika było złożenie równocześnie wniosku o przywrócenie terminu do zażalenia.

W zażaleniu powód zaskarżył to postanowienie w całości i wnosił o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Do rozpoznania zażalenia stosują się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego obowiązujące od 6 lutego 2005 r., ponieważ tak stanowi przepis art. 3 ustawy z 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2005 r. Nr 13, poz. 98), a reguła intertemporalna zawarta w art. XVI § 1 przep. wpr. k.p.c. nie może mieć zastosowania.

Dopuszczalność zażalenia do Sądu Najwyższego, odpowiednio do okoliczności rozpoznawanej sprawy, reguluje art. 394¹ § 2 k.p.c. stanowiący, że w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie.

Nadto według postanowień § 3, do postępowania przed Sądem Najwyższym toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio m.in. art. 398²¹ k.p.c. odsyłający do odpowiedniego stosowania przepisów o apelacji, a wśród nich do art. 380 k.p.c. dopuszczającego rozpoznanie, na wniosek strony, również tych postanowień sądu pierwszej instancji, które nie podlegają zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Oceniając według przedstawionych reguł rozpoznawane zażalenie, należy uznać, że postanowienie Sądu Apelacyjnego zawarte w punkcie 2., tj. oddalenie wniosku powoda o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie tego sądu z dnia 18 grudnia 2003 r. sygn. I A Ca (...), podlega rozpoznaniu na podstawie art. 380 k.p.c. zgodnie z wnioskiem skarżącego.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym zażalenie podzieliła pogląd, że dopuszczalność „rozpoznania” postanowienia na podstawie art. 380 k.p.c. nie oznacza, że zostało na nie wniesione zażalenie.

W postępowaniu wywołanym wniesieniem zażalenia na postanowienia wymienione wyczerpująco (wg obowiązującego stanu prawnego) w art. 393¹⁸ § 1 i 2 k.p.c. Sąd Najwyższy w razie uwzględnienia zarzutów skierowanych przeciw temu postanowieniu uchyła tylko postanowienie zaskarżone zażaleniem (uchwała z 16 listopada 2004 r. III CZP 62/04 niepubl.) i w uzasadnieniu daje wyraz negatywnej ocenie postanowienia będącego przesłanką postanowienia rozstrzygającego zasadniczy przedmiot zażalenia.

W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wskazał merytorycznych okoliczności uzasadniających brak winy w uchybieniu terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie z 18 grudnia 2003 r., gdyż spóźnienie wynikało z błędu profesjonalnego pełnomocnika co do rodzaju przysługującego powodowi środka zaskarżenia (por. wniosek powoda z 11 lutego 2004 r. – sporządzony przez radcę prawnego). Dlatego kontrola orzeczenia zamieszczonego w punkcie 2. postanowienia z 6 października 2004 r. w świetle art. 168 § 1 k.p.c. nie dostarczyła podstaw do podważenia stanowiska Sądu Apelacyjnego.

Konsekwencją odmowy przywrócenia terminu do wniesienia zażalenia było usprawiedliwione uznanie tego środka zaskarżenia za spóźniony i odrzucenie na podstawie przepisów art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 370 k.p.c.. Wskazana przez Sąd Apelacyjny podstawa prawna (art. 393⁵ k.p.c. w związku z art. 393¹⁸ k.p.c.) odnosiła się wyłącznie do postępowania kasacyjnego.

Stwierdzając zatem, że zażalenie nie zawiera zarzutów zasługujących na uwzględnienie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398²¹ w związku z art. 385 k.p.c. postanowił je oddalić w części obejmującej punkt 3 zaskarżonego postanowienia.